

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

Casetes de bany (1907-1936)

Emissions del 3 i el 17 de juny de 2010

AJUNTAMENT DE CAMBRILS

Cultura
Arxiu

Què és? Una fotografia que mostra una dona no identificada, en vestit de bany i al costat d'una caseta, en alguna platja.

De quan és? No va datada, però pel vestit de bany es pot situar a les tres primeres dècades del segle XX.

D'on procedeix aquesta fotografia? Es trobava en un fons particular. Cap a 1973 es va cedir una reproducció a l'Arxiu Municipal de Cambrils.

De què ens parla?

- Dels banys de mar com a forma d'oci que es popularitza des de finals del segle XIX.
- De l'evolució de la indumentària.
- De com eren les platges de Cambrils, amb els canyars arran d'aigua.
- De l'ús de casetes de fusta que els particulars muntaven durant tota la temporada de banys, per poder canviar-se de roba i guardar-hi pertinences.
- De les dimensions notables d'algunes d'aquestes casetes.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Cedida per un particular. Núm. reg. 7791-35.

Què és? Un ofici de l'Autoritat de Marina adreçat a l'alcalde de Cambrils.

De quan és? 2 d'agost de 1907.

Per què el va redactar?

Per traslladar-li una ordre de la Superior Autoritat de Marina de Tarragona.

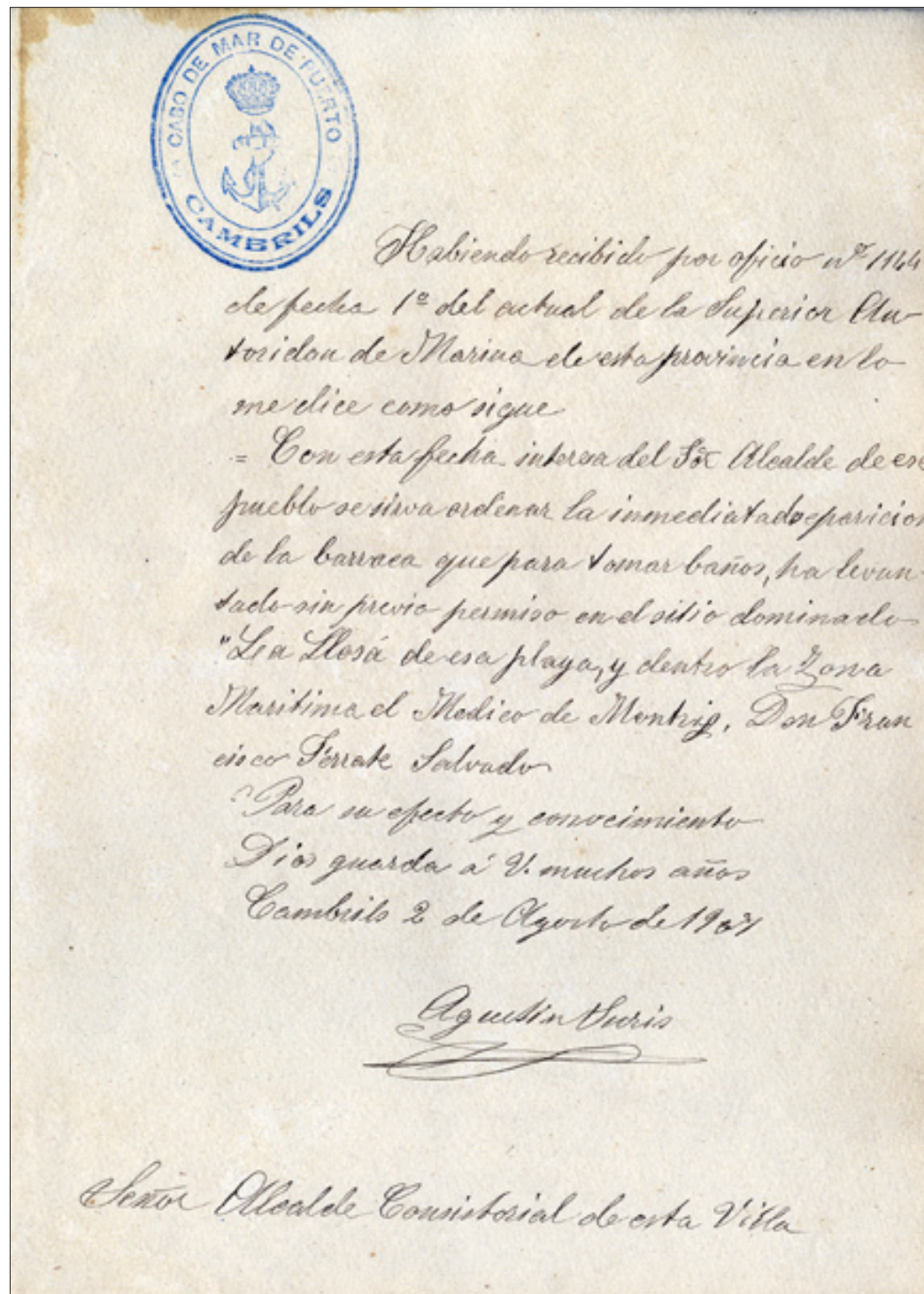
En què consistia aquesta ordre?

Enderrocar una caseta de banys que havia instal·lat a la Llosa un veí de Mont-roig sense demanar permís prèviament.

De què ens parla?

- De l'ús de casetes de bany com a suport de les anades a la platja.
- De l'afluència a Cambrils de banyistes de poblacions properes.
- Del tràmit que calia seguir per instal·lar aquestes casetes, que eren competència de Marina.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Lligall *Oficis* (1907). Sig. top. 142.2

Què és? Una instància de Joan Ardèvol Olivé adreçada al Comandant de Marina de Tarragona.

De quan és? 23 de juliol de 1928.

Què demana? Autorització per instal·lar una caseta de bany a la zona de platja entre la riera d'Alforja i el barranc de la Mare de Déu del Camí.

De què ens parla?

De les platges de ponent com a zona preferent de bany de les classes acomodades a Cambrils a inicis del segle XX.

Per què es conserva a l'Arxiu Municipal de Cambrils?

Perquè l'Ajuntament rebia aquestes instàncies i les traslladava al Comandant de Marina acompanyades d'un informe sobre la seva conveniència.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Lligall *Instàncies de casetes de banys* (1924-39). Núm. reg. 301.4.

M. I. Sr.

El infrascripto Don Juan Ardèvol Olivé propietario, Maestro Nacional jubilado de Instrucción Pública, vecino de la presente, á V.S. con el debido respeto expone:

Que conviniéndole levantar una caseta para tomar baños en la Playa de Cambrils, entre la Riera de esta Villa y el Barranco de la Virgen del Camino.

Suplico á V.S. se digno concederle la debida autorización.

Gracias que espera merecer de V.S. cuya vida guarde Dios muchos años.

Cambrils 23 de Julio de 1928

Il·ltre Sr Comandante de Marina de Tarragona

Què és? Una altra instància que segueix el mateix model que l'anterior.

Qui la presentava?

Antoni Pedrola Rosselló.

De quan és? 30 de juliol de 1935.

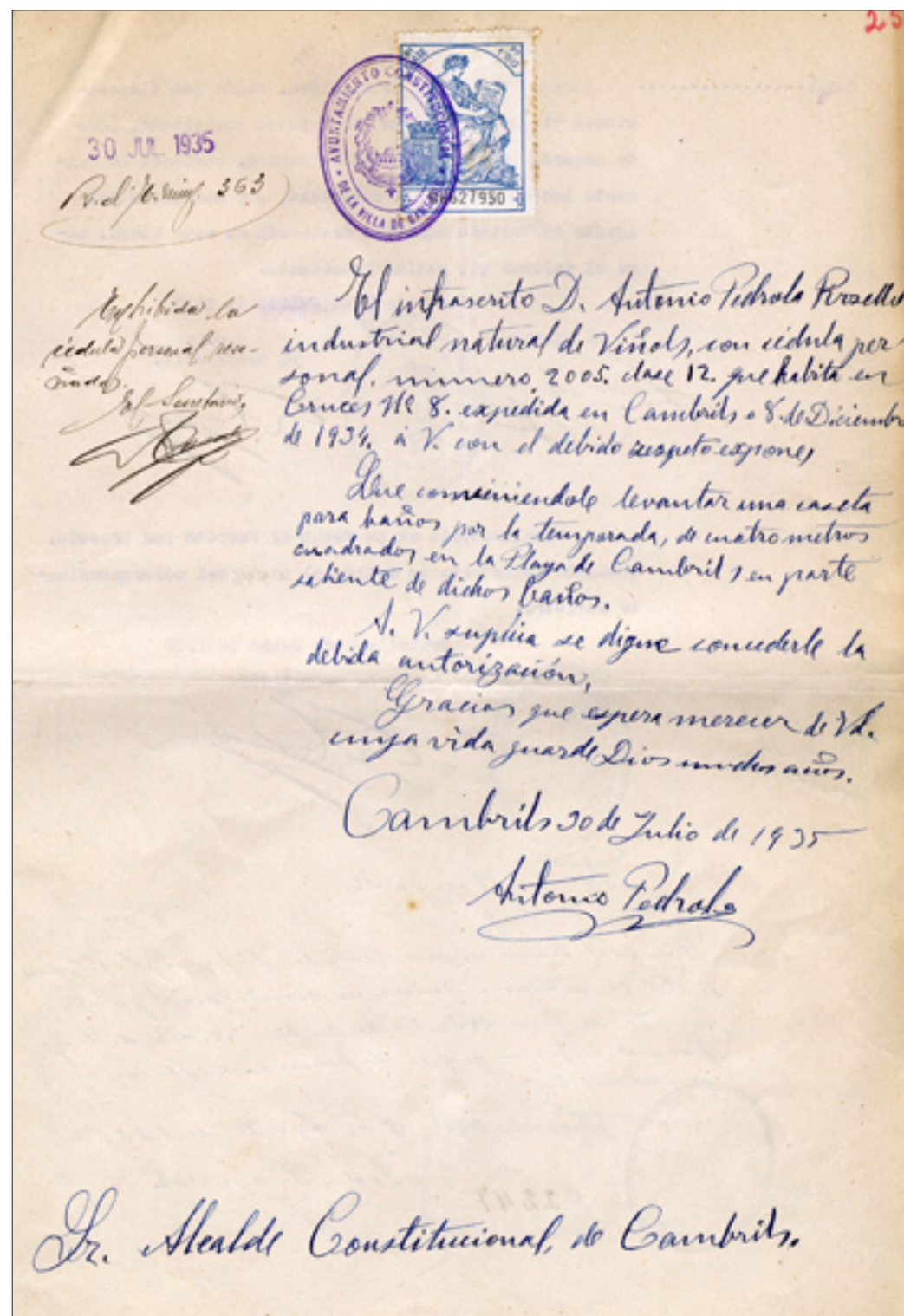
Quins detalls afegeix?

- La ubicació de la caseta: a llevant de la Platja.
- Les seves dimensions: quatre metres quadrats.

Per què indica les dimensions?

Perquè el sol·licitant havia de pagar un canon proporcional a la superfície de la caseta. Concretament, aquell any pagaven 0,25 pts per metre quadrat.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Lligall *Instàncies de casetes de banys* (1924-39). Núm. reg. 301.4.

Què és? Una llicència per instal·lar una caseta de bany en algun punt de la platja de Cambrils.

Durant quin període era vigent?

Tota la temporada de banys de 1935.

Per què no hi ha indicat el nom de la persona autoritzada?

Perquè en realitat és el model en blanc que omplien en cada cas.

De què ens parla?

- De la regulació del tràmit d'autorització d'aquestes instal·lacions.
- Dels canons i taxes que pagaven els qui volien instal·lar una caseta de bany.

AJUNTAMENT DE CAMBRILS DE MAR		Núm
Platja-Barraques		
Preu.....	5'00 Pts.	
Canon de 0'25 pts per m ² per Obres Públiques.....		
Total.....		
Al senyor	de	de 1935

AJUNTAMENT DE CAMBRILS DE MAR

NUM

Pel present es concedeix permís per instal·lar una barraca en la platja de mar d'aquest terme municipal, durant la temporada de banys del 1935. 1935

Cambrils de del 1935

L'Alcalde,

Just Mollagui

Preu.....5'00 Pts.
Canon de 0'25 pts per m² que correspon a Obres Públiques.....

Total....

Llicència a favor del senyor _____

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Lligall *Instàncies de casetes de banys* (1924-39). Núm. reg. 301.4.

Què és? Un escrit d'instruccions per a socórrer persones ofegades a la mar.

Qui el va redactar?

La Sociedad Española de Salvamento de Náufragos.

De quan és? Juny de 1932.

Quin format té? Està imprès sobre una cartolina resistent, de mida foli.

Per què es troba als fons de l'Arxiu Municipal de Cambrils?

El president d'aquesta entitat va enviar un plec d'exemplars a l'alcalde de Cambrils per tal que els lliuressin als propietaris de casetes de bany.

De què ens parla?

- Dels perills creats a partir de la generalització de l'ús lúdic de la platja.
- De la creació d'entitats sobre aquestes qüestions.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils.

Fons Ajuntament de Cambrils. Lligall *Banyos públics* (1932). Núm. reg. 303.16.

Salvamento de Náufragos

INSTRUCCIONES para el TRATAMIENTO de las personas que en apariencia están AHOGADAS

Procedáse en el acto a socorrer al individuo al aire libre poniéndole boca abajo, quitándole toda la ropa que pueda comprimirle el cuello o el pecho (particularmente los tirantes), dejando dichas regiones, así como la cara al descubierto.

Rápidamente se ha de procurar restablecer la respiración. Para ello: Colóquese al individuo boca abajo en el suelo con la frente apoyada sobre uno de sus brazos, favoreciendo así la salida de líquidos por la boca y que la lengua deje entrada libre del aire a los conductos respiratorios. Al mismo tiempo se limpiará a menudo la boca del paciente, secándola cuidadosamente. Si se ha conseguido que la respiración empiece débilmente o bien esta falta, se vuelve al paciente rápidamente, pero con cuidado sobre el costado, encargándose otra persona del sostenimiento de la cabeza y del brazo así como de excitar la nariz con napé, amoníaco, o sales volátiles, o bien tocando el fondo de la garganta con las barbas de una pluma de ave. Vuelvase a colocar al paciente boca abajo y valiéndose de una pieza de ropa cualquiera se repiten los movimientos, sobre el costado, y boca abajo, 15 veces cada 1 minuto, o sea, 1 vez cada 4 ó 5 segundos. Cada vez que se coloque el cuerpo boca abajo se comprimirá con un movimiento rápido la espalda entre y por debajo de las paletillas haciendo cesar la presión en el momento de volver el cuerpo otra vez sobre el costado, teniendo cuidado de variar de cuando en cuando de costado.

Al volver al paciente sobre el pecho se favorece la salida del aire de los pulmones y su entrada al volverlo sobre el costado.

Si después de 3 ó 5 minutos de dicha práctica no se consigue que vuelva la respiración se procederá a aplicar el método «SILVESTER»: Colóquese al individuo boca arriba sobre una superficie plana apoyando la parte alta de la espalda sobre una pequeña almohada o rollo hecho con cualquier prenda de ropa doblada, síguese la lengua un poco por fuera de los labios sujetándola en esta posición por medio de un elástico de goma, cinta o cordelillo pasado por encima de ella y por debajo de la barba, o bien sujetándola entre los dientes del paciente sacándola fuertemente y manteniendo levantada la mandíbula inferior.

El que actúa se coloca a la cabeza del paciente y cogiendo los brazos un poco más arriba de los codos, tira de ellos con suavidad hasta hacerlos pasar por encima de la cabeza y mantenerlos así tendidos por espacio de 2 segundos (ello para favorecer la entrada del aire en los pulmones). Después se vuelven los brazos hacia abajo y se oprime sucesivamente con ellos los lados del pecho durante 2 segundos (ello para favorecer la salida del aire de los pulmones). Se repetirán alternativamente estos movimientos unas 15 veces cada 1 minuto, con perseverancia por espacio de unas horas (más de una persona ha vuelto a la vida después de varias horas de practicada esta respiración artificial), o bien hasta que se observe que el paciente hace esfuerzos espontáneos para respirar, cesando en este momento de practicar los movimientos y procediéndose seguidamente a tratar con presión y energía valiosidad de paletos o bayetas, los miembros en dirección hacia el tronco (favoreciendo la marcha de la sangre hacia el corazón) debiendo cubrir al paciente con mantas o ropas secas, sigiéndo las bridas y favoreciendo el calor del cuerpo por medio de ladrillos o planchas calientes y botellas llenas de agua caliente, aplicándolos en los sobacos, en la parte interior de los muslos, boca del estómago y planta de los pies.

Cuando el paciente vuelva en sí, se le dará una cucharadita de agua caliente y luego si se halla en condiciones de poder tragar, vino o dosís pequeñas, café o agua con coque; debiendo luego, ser trasladado a su domicilio.

No se permitirá la aglomeración de la gente alrededor del paciente.

No se suspenderá nunca al paciente por los pies con la cabeza hacia abajo.

No se pondrá nunca al paciente boca arriba sin que esté sujeta hacia fuera la lengua.

Tarragona, Junio 1932.

POR LA JUNTA

El Presidente,

Gerardo Delmás Demetz

El Secretario,

Manuel Puig Masallés

Què és? Una fotografia del sector de llevant de la platja de Cambrils.

Des d'on està feta?

Des del moll de llevant del port.

De quan és? Posterior a l'inici de les obres del moll, el 1933.

Què ens mostra?

- En primer terme, les casetes de bany instal·lades a llevant del barri de la Platja.
- Els banyistes a la sorra i a l'aigua.
- Darrera, les drassanes i altres edificis d'aquell sector.
- A l'angle inferior dret, el moll de llevant.

On es troba? A l'Arxiu Municipal de Cambrils. Fons Ajuntament de Cambrils. Cedida per J. Sedó. Núm. reg. 7791-44

A Ràdio Cambrils,

Patrimoni col·lectiu

Casetes de bany (1907-1936)

Emissions del 3 i el 17 de juny de 2010